

WARMIA I MAZURY POLSKA UNIA EUROPEJSKA

Biuletyn informacyjny

Wrzesień 2026 r.

Biuletyn przygotowany przez Gabinet Marszałka w Urzędzie Marszałkowskim
Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Biuro Regionalne
Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli

SPIS TREŚCI

<i>UNIJNE AKTUALNOŚCI</i>	2
Autostrada dla innowacji	2
Zamówienia publiczne: jakość i odporność	4
Lepsza ochrona produktów cyfrowych	6
Zagwarantowanie praw socjalnych pracownikom w całej UE	7
Nowa wizja strategiczna dla regionów najbardziej oddalonych	8
IRLANDZKA PREZYDENCJA W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ	10
<i>UNIA EUROPEJSKA LOKALNIE</i>	12
Posiedzenie Komisji CIVEX	12
<i>Z BIURA W BRUKSELI</i>	14
UnLiON Open Talk „Let’s Talk About Dual Use!”	14
Wizyta studyjna Radnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego	15
Sprawy różne	16
<i>WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ</i>	16
Sprawy różne	16
<i>PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA</i>	17

Gabinet Marszałka

Biuro Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e-mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

X: <https://x.com/dwmwarmia>

UNIJNE AKTUALNOŚCI

Autostrada dla innowacji

Komisja zaproponowała nowy europejski akt w sprawie innowacji, aby pomóc w opracowywaniu, finansowaniu i zwiększaniu skali najbardziej innowacyjnych pomysłów w Europie.

Wniosek, będący kluczową inicjatywą w ramach unijnej strategii na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up oraz kompasu na rzecz konkurencyjności dla UE, wzmocni długoterminową konkurencyjność i suwerenność technologiczną UE.

Europa dysponuje licznymi światowej klasy badaniami naukowymi, talentami i kreatywnością. Innowatorzy borykają się jednak z różnymi przepisami w poszczególnych państwach UE i często mają trudności z pozyskaniem finansowania. W rezultacie idee rozwijane w Europie są zbyt często przekształcane w sukces gospodarczy przez innych i gdzie indziej. Europejski akt w sprawie innowacji ma na celu zmianę tego stanu rzeczy poprzez ułatwienie innowacyjnym przedsiębiorstwom europejskim transgranicznego rozwoju i konkurencyjności w skali globalnej.

Wzmocnienie ekosystemu innowacji UE

Wniosek koncentruje się na dwóch głównych wyzwaniach hamujących innowacje w Europie.

Po pierwsze, ułatwi innowacyjnym przedsiębiorstwom dostęp do finansowania. Wiele startupów i scaleupów ma innowacyjne pomysły, patenty i inną własność intelektualną, ale aktywa te są często trudne do wyceny, co utrudnia przyciągnięcie inwestycji.

Europejski akt w sprawie innowacji będzie promował wspólne ramy UE mające na celu docenienie własności intelektualnej. Stworzy również cyfrowy rynek łączący kupujących i sprzedających własność intelektualną oraz zaoferuje fachowe wsparcie, aby pomóc firmom we wprowadzaniu ich pomysłów na rynek.

Oczekuje się, że środki te przyniosą około 35 mln euro oszczędności kosztów administracyjnych i odblokują 10,2 mld euro rocznie w postaci dodatkowego finansowania poprzez kapitał wysokiego ryzyka i zadłużenie wspierane przez własność intelektualną.

Po drugie, ustanowi wspólną procedurę udzielania zamówień na badania i rozwój, zapewniającą większą pewność prawa i pomagającą nowym technologiom szybciej wejść na rynek, w tym technologiom, które mogą pomóc w sprostaniu wspólnym wyzwaniom społecznym, takim jak zdrowie, edukacja i czysta mobilność. Ułatwi to również nabywcom publicznym z różnych państw członkowskich wspólne przeprowadzanie zamówień na badania i rozwój.

EKATERINA ZACHARIEWA,
komisarz do spraw start-upów,
badań i innowacji:

Europejski akt na rzecz innowacji stawia czoło rozdrobnieniu: jedne ramy wyceny własności intelektualnej, jeden cyfrowy rynek łączący kupujących i sprzedających oraz jeden prostszy sposób udzielania zamówień publicznych na najnowocześniejsze badania i rozwój. A to dopiero początek. Do 2028 r. stworzymy prawdziwy jednolity rynek, na którym pomysły będą szybciej się rozwijać, finansowanie będzie krążyć swobodniej, a strategiczna autonomia Europy wzrośnie. To jest Europa, którą budujemy.

Oczekuje się, że środki te przyniosą nabywcom publicznym oszczędności w wysokości 1 mld euro rocznie, a przedsiębiorstwom dodatkowe roczne zyski w wysokości 25,92 mld euro.

Ramy regulacyjne bardziej sprzyjające innowacjom

Równolegle z europejskim aktem w sprawie innowacji Komisja Europejska pomoże innowatorom przyspieszyć przekształcanie innowacyjnych pomysłów w rozwiązania rynkowe dzięki specjalnemu wnioskowi dotyczącemu piaskownic regulacyjnych.

Piaskownice regulacyjne umożliwiają przedsiębiorstwom, naukowcom i organom publicznym testowanie nowych produktów, usług lub technologii przez ograniczony czas w kontrolowanym otoczeniu i pod nadzorem organów regulacyjnych. Pomaga to innowatorom zrozumieć, w jaki sposób przepisy mają zastosowanie w praktyce, a jednocześnie daje organom zrozumienie, w jaki sposób przepisy mogą wymagać przeglądu.

Piaskownice regulacyjne istnieją już w niektórych obszarach prawa UE, ale nie ma wspólnego podejścia w całej Europie, co powoduje fragmentację i niepewność.

Nowy wniosek dotyczący zalecenia Rady ma na celu zmianę tego stanu rzeczy poprzez stworzenie wspólnych unijnych ram odniesienia dla piaskownic regulacyjnych w obszarach, które nie są jeszcze objęte prawodawstwem UE. Będzie on opierał się na doświadczeniach zdobytych zarówno w państwach członkowskich, jak i w ramach istniejących inicjatyw UE. Zapewni to innowatorom więcej miejsca na testowanie nowych rozwiązań, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony interesów publicznych.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/aktualnosci-i-wydarzenia/aktualnosci/autostrada-dla-innowacji-2026-09-11_pl

Zamówienia publiczne: jakość i odporność

Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący nowego rozporządzenia mającego na celu modernizację i uproszczenie unijnych ram zamówień publicznych, aby wspierać skuteczne inwestycje w usługi publiczne i infrastrukturę publiczną zgodnie z celami polityki Unii.

Opierając się na szeroko zakrojonych konsultacjach z nabywcami publicznymi, przedsiębiorstwami, związkami zawodowymi i społeczeństwem obywatelskim, Komisja proponuje ambitną reformę mającą na celu uproszczenie, uelastycznienie i zwiększenie skuteczności zamówień publicznych. Pomoże to w ukończeniu tworzenia jednolitego rynku zamówień publicznych, który odpowiada za około 15% PKB UE.

Zamówienia publiczne mają kluczowe znaczenie zarówno dla gospodarki europejskiej, jak i codziennego życia obywateli, obejmując wszystko, od transportu, infrastruktury i systemów energetycznych po szkoły i usługi opieki zdrowotnej. Oczekuje się, że wniosek przyniesie znaczne roczne oszczędności administracyjne w wysokości 650 mln euro, wynikające ze zmniejszenia obciążeń o 80 mln euro dla nabywców publicznych i o 570 mln euro dla podmiotów gospodarczych.

Proponowane rozporządzenie w sprawie zamówień publicznych opiera się na mocnych stronach jednolitego rynku na cztery kluczowe sposoby.

- Prostsze i jaśniejsze zasady

Proponowana ustawa o zamówieniach publicznych upraszcza i doprecyzowuje przepisy, konsolidując w jednym bezpośrednio stosowanym rozporządzeniu trzy obowiązujące dyrektywy w sprawie zamówień publicznych i przepisy dotyczące zamówień publicznych rozproszone obecnie w prawodawstwie sektorowym. Stworzy to spójniejsze i bardziej przewidywalne ramy zamówień publicznych, zmniejszając złożoność, obciążenie administracyjne i niespójności w sposobie stosowania przepisów dzięki trzem procedurom zamiast pięciu.

Nowe ramy zapewniają nabywcom publicznym większą elastyczność, umożliwiając negocjacje z wnioskodawcą w trakcie procedur. Zachęcają do lepszych konsultacji rynkowych, upraszczają procedury administracyjne i umożliwiają negocjacje, dzięki czemu zamówienia publiczne są bardziej podobne do zamówień prywatnych. Wprowadzają również procedurę innowacji w zakresie opracowywania i nabywania innowacyjnych rozwiązań, które nie są jeszcze dostępne na rynku.

- Jedna platforma dla wszystkich zamówień w UE

Kluczem do uproszczenia i zmniejszenia obciążeń administracyjnych jest utworzenie zintegrowanego cyfrowego rynku zamówień publicznych składającego się z wzajemnie połączonych i interooperacyjnych platform e-zamówień państw członkowskich.

Rynek cyfrowy uprości i ułatwi udzielanie zamówień nabywcom publicznym (na przykład poprzez automatyczną weryfikację kryteriów

STÉPHANE SÉJOURNÉ,
wiceprzewodniczący
wykonawczy do spraw
dobrobytu i strategii
przemysłowej:

Każdego roku Europa wydaje setki miliardów euro na zamówienia publiczne. Dzięki reformie ograniczamy biurokrację, zapewniając nabywcom publicznym większą elastyczność i ułatwiając MŚP konkurowanie na jednolitym rynku. Dokonujemy jasnego wyboru politycznego: europejskie pieniądze publiczne powinny, w miarę możliwości, tworzyć miejsca pracy, inwestycje i możliwości w Europie, a nie wypełniać księgi zamówień naszych konkurentów.

wykluczenia). Umożliwi to przedsiębiorstwom udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia i składanie ofert w całej UE za pośrednictwem dowolnej z połączonych platform e-zamówień, zgodnie z zasadą jednorazowości, unikając powtarzających się wniosków o informacje i wymogi dotyczące dokumentacji. Będzie to sprzyjać dostępowi do nowych możliwości biznesowych i zwiększy liczbę ofert otrzymywanych przez nabywców publicznych, maksymalizując potencjał jednolitego rynku.

Rynek cyfrowy usprawni ponadto wymianę danych między systemami e-zamówień państw członkowskich dzięki stworzeniu jednolitych ram zarządzania danymi, a tym samym wzmocni przejrzystość, rozliczalność i zdolności w zakresie zwalczania nadużyć finansowych.

- Większe wsparcie dla celów środowiskowych, społecznych i innowacyjnych

Zgodnie z wnioskiem standardową metodą udzielania zamówień jest wskaźnik najlepszego stosunku jakości do ceny (BPQR), przy czym kryteria jakościowe wynoszą co najmniej 30% (50% w przypadku zamówień pracochłonnych) i podlegają mechanizmowi „przestrzegaj lub wyjaśnij”. Instytucje zamawiające mogą odstąpić od tego podejścia, jeżeli wyjaśnią, w jaki sposób w przeciwnym razie zapewniona zostanie jakość, na przykład poprzez minimalne wymogi jakościowe.

Nabywcy publiczni będą zatem musieli systematycznie uwzględniać nie tylko cenę, ale także jakość, w tym względy środowiskowe, społeczne, innowacje, bezpieczeństwo i odporność oraz zasadę preferencji europejskiej. Nabywcy publiczni będą mieli pełną swobodę decydowania o tym, jakie kryteria jakościowe należy stosować i w jakiej proporcji w poszczególnych postępowaniach o udzielenie zamówienia, przy czym wniosek oferuje praktyczne narzędzia wspierające nabywców publicznych w tym zakresie.

- Większe bezpieczeństwo, odporność i strategiczna autonomia

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w sprawozdaniu Dragiego wniosek odzwierciedla rosnące geopolityczne znaczenie zamówień publicznych. Umożliwia on, a w niektórych przypadkach wymaga, aby nabywcy publiczni zajęli się ryzykiem związanym z bezpieczeństwem i ochroną publiczną Unii lub państw członkowskich, informacjami szczególnie chronionymi, cyberbezpieczeństwem i nadmiernym wpływem państw trzecich.

Nowe przepisy dotyczące odporności i bezpieczeństwa dostaw miałyby zastosowanie do umów z udziałem podmiotów związanych z infrastrukturą krytyczną i miałyby na celu wspieranie dywersyfikacji łańcuchów dostaw, bezpieczeństwa dostaw i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej.

Ponadto rozporządzenie wprowadza horyzontalne europejskie ramy preferencji dla zamówień publicznych zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami prawnymi Unii. Wyjaśniono w nim, które podmioty i produkty są objęte międzynarodowymi zobowiązaniami Unii w zakresie zamówień publicznych, i ułatwiono ich kontrolę. Komisja byłaby w stanie ograniczyć taki zakres, w przypadku gdy analiza dostępu do rynku wykaże, że państwo trzecie nie przyznało unijnym podmiotom gospodarczym sprawiedliwego dostępu do rynku zgodnie ze swoimi zobowiązaniami, lub w przypadku gdy konieczne są ograniczenia w celu uniknięcia zależności w obszarze bezpieczeństwa dostaw lub ochrony interesów w zakresie bezpieczeństwa gospodarczego.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/aktualnosci-i-wydarzenia/aktualnosci/zamowienia-publiczne-jakosc-i-odpornosc-2026-09-11_pl

Lepsza ochrona produktów cyfrowych

Sprzęt komputerowy i oprogramowanie są w coraz większym stopniu narażone na cyberataki. Obecnie powszechnie używamy produktów z elementami cyfrowymi – od elektronicznych niań i zegarków typu smartwatch po aplikacje i programy komputerowe. [Akt o cyberodporności](#) zwiększa cyberbezpieczeństwo tych produktów i lepiej chroni konsumentów i firmy przed cyberzagrożeniami.

Od 11 września 2026 r. producenci muszą zgłaszać wszelkie luki wykorzystywane podczas cyberataków i poważne incydenty, które mają wpływ na bezpieczeństwo produktów. Muszą przesłać wczesne ostrzeżenie przed upływem 24 godzin, a następnie pełne zawiadomienie przed upływem 72 godzin. Następnie należy przedłożyć raport ostateczny, w terminie najpóźniej 14 dni od udostępnienia środka naprawczego lub ograniczającego ryzyko wykorzystywania luk lub przed upływem miesiąca w przypadku poważnego incydentu.

W praktyce oznacza to szybsze powiadamianie konsumentów i lepszą ochronę ich urządzeń podłączonych do internetu, takich jak systemy zamykania drzwi, dzięki czemu ich dom będzie bezpieczniejszy w przypadku cyberataku.

Wymogi te mają zastosowanie do wszystkich produktów z elementami cyfrowymi, które już zostały lub dopiero zostaną wprowadzone na rynek w UE. Producenci będą wysyłać powiadomienia za pośrednictwem pojedynczej platformy sprawozdawczej na potrzeby aktu o cyberodporności, stworzonej i prowadzonej przez Agencję Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa.

Aby pomóc producentom, twórcom oprogramowania i przedsiębiorstwom w wypełnianiu spoczywających na nich obowiązków, Komisja opublikowała [praktyczne wytyczne](#). Egzekwowaniem tych przepisów zajmą się krajowe organy nadzoru rynku.

Akt o cyberodporności opiera się na unijnej strategii cyberbezpieczeństwa i strategii w zakresie unii bezpieczeństwa. Jego celem jest zaostreżenie podejścia UE do cyberbezpieczeństwa. Na mocy nowych przepisów produkty z elementami cyfrowymi muszą być projektowane, aktualizowane i utrzymywane tak, aby chronić użytkowników przed zagrożeniami. Oznakowanie CE pomoże konsumentom zorientować się, które produkty spełniają wymogi aktu o cyberodporności.

Główne obowiązki wprowadzone aktem będą miały zastosowanie od 11 grudnia 2027 r., zaś obowiązki związane z raportowaniem – od 11 września 2026 r.

Źródło: https://commission.europa.eu/news-and-media/news/safer-and-more-secure-digital-products-2026-09-11_pl?prefLang=pl

Zagwarantowanie praw socjalnych pracownikom w całej UE

Komisja Europejska przyjęła pakiet na rzecz sprawiedliwej mobilności, który zagwarantuje pracownikom prawa socjalne, niezależnie od tego, gdzie w UE zdecydują się mieszkać. Pracownicy będą mogli liczyć na to, że ich kwalifikacje zawodowe będą uznawane w całej UE, a także będą mogli dochodzić swoich praw w zakresie zabezpieczenia społecznego i ubezpieczenia zdrowotnego.

Nowy pakiet zapewni również lepszą ochronę pracowników mobilnych przed nadużyciami i wyeliminuje uciążliwe procedury biurokratyczne, które utrudniają przedsiębiorstwom rekrutację talentów. Czas oczekiwania na uznanie kwalifikacji w całej UE zostanie znacznie skrócony, z ponad roku do zaledwie kilku miesięcy. Jednocześnie administracje krajowe skorzystają na skuteczniejszej współpracy w celu egzekwowania praw pracowniczych i zwalczania oszustw.

Europejska karta ubezpieczenia społecznego

Europejska karta ubezpieczenia społecznego umożliwi obywatelom ubieganie się o dokumenty związane z ubezpieczeniem społecznym i otrzymywanie ich w pełni online, w tym o europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego oraz unijny dokument przenośny A1 dla pracowników delegowanych, który zapewnia objęcie ubezpieczeniem społecznym w kraju pochodzenia podczas tymczasowej pracy za granicą.

Osoby przeprowadzające się do innego kraju UE będą mogły przechowywać i okazywać te dokumenty w unijnym portfelu tożsamości cyfrowej, a administracja będzie mogła je szybko i bezpiecznie weryfikować.

Uznawanie umiejętności ponad granicami

Od teraz możliwe będzie wydawanie dokumentów potwierdzających kwalifikacje w ujednoliconym formacie cyfrowym, które będą dostępne w unijnym portfelu tożsamości cyfrowej. Ułatwi to weryfikację autentyczności kwalifikacji. Obowiązkowa procedura cyfrowa sprawi, że transgraniczne uznawanie kwalifikacji w przypadku zawodów regulowanych, takich jak lekarze, pielęgniarki, inżynierowie i nauczyciele, będzie szybsze (pięć tygodni zamiast trzech

miesięcy), tańsze i bezpieczniejsze.

Dzięki wspólnym ramom kształcenia określającym minimalny zestaw umiejętności i wiedzy wymaganych w danym zawodzie podlegającym regulacjom, Komisja wprowadzi automatyczne uznawanie niektórych zawodów, zwłaszcza tych, w których odnotowuje się niedobory kadr. Przyjęła już pierwsze takie ramy dla fizjoterapeutów, jednego z najbardziej mobilnych zawodów w UE.

Wprowadzony zostanie również zestaw wspólnych standardów dotyczących uznawania kwalifikacji uzyskanych poza UE przez obywateli UE i specjalistów z państw trzecich. Umożliwi to zakończenie procedur w ciągu 4 miesięcy.

Europejski Urząd ds. Pracy

Europejski Urząd ds. Pracy będzie dysponował skuteczniejszymi narzędziami wspierającymi państwa członkowskie UE w egzekwowaniu unijnego prawa. Wyznaczeni krajowi urzędnicy łącznikowi ds. inspekcji wzmocnią współpracę transgraniczną i zwiększą poziom wiedzy fachowej. Ponadto Europejski Urząd ds. Pracy będzie upoważniony do przeciwdziałania nadużyciom wobec obywateli państw trzecich pracujących w UE oraz do zwalczania nielegalnego zatrudnienia.

Obywatele odczują pierwsze wymierne korzyści po przyjęciu inicjatyw przez Parlament Europejski i Radę oraz po wejściu w życie głównych środków. Po pełnym wdrożeniu pakiet przyniesie korzyści szacowane na 6 mld euro do 2040 r. dzięki szybszemu uznawaniu kwalifikacji zawodowych, weryfikacji dokumentów dotyczących zabezpieczenia społecznego w czasie rzeczywistym, unikaniu oszustw i innym oszczędnościom dla przedsiębiorstw, pracowników i organów władzy.

Źródło: https://commission.europa.eu/news-and-media/news/guaranteeing-social-rights-workers-everywhere-eu-2026-09-15_en?prefLang=pl

Nowa wizja strategiczna dla regionów najbardziej oddalonych

Komisja Europejska przyjęła komunikat określający nową strategiczną wizję najbardziej oddalonych regionów UE – Gujany Francuskiej, Gwadelupy, Martyniki, Majotty, Reunion, Saint-Martin (Francja), Azorów, Madery (Portugalia) i Wysp Kanaryjskich (Hiszpania). Od Atlantyku po Karaiby, Ocean Indyjski i Amerykę Południową regiony najbardziej oddalone stanowią wyjątkową część UE: charakteryzują się bogatą różnorodnością biologiczną, innowacyjnością, kulturą oraz mają strategiczne znaczenie, ucieleśniając globalną obecność Europy, jej siłę morską i różnorodność.

W nowej strategii podkreślono silne i trwałe zaangażowanie Komisji na rzecz zapewnienia regionom najbardziej oddalonym możliwości pełnego wykorzystania swojego potencjału dzięki silniejszemu wsparciu, większej odporności i bardziej sprawiedliwym szansom dla ich mieszkańców.

Komunikatowi towarzyszy pakiet regulacyjny zawierający propozycje ukierunkowanych zmian w prawodawstwie UE w celu lepszego uwzględnienia specyficznych uwarunkowań i ograniczeń regionów najbardziej oddalonych. Propozycje te są dostosowane do potrzeb tych regionów i obejmują obszary takie jak rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, migracja i podatki. Pakiet regulacyjny ma stanowić pierwszy krok w ciągłym procesie, a Komisja będzie kontynuować prace we wszystkich obszarach polityki, aby zapewnić bardziej systematyczne uwzględnianie szczególnych ograniczeń regionów najbardziej oddalonych w prawodawstwie i polityce UE.

Sprostanie wyzwaniom stojącym przed regionami najbardziej oddalonymi i uwolnienie ich możliwości

Nowa strategia określa ambitne podejście obejmujące wszystkie obszary polityki UE, mające na celu wsparcie tych regionów, pobudzenie ich rozwoju społeczno-gospodarczego oraz pomoc ich mieszkańcom w jak najlepszym wykorzystaniu wyjątkowych atutów i geostrategicznego znaczenia. Opiera się ono na czterech głównych celach:

- Wykorzystanie potencjału geostrategicznego i wzmocnienie integracji regionalnej: lepsze dostosowanie polityki wewnętrznej i zewnętrznej UE w celu pogłębienia współpracy z państwami sąsiadującymi, przy jednoczesnym zwiększeniu handlu, łączności, bezpieczeństwa, obrony i bezpieczeństwa morskiego.
- Zwiększenie konkurencyjności i dostępu do jednolitego rynku: wspieranie inteligentnej specjalizacji w obszarach, w których regiony najbardziej oddalone mają wyraźną przewagę konkurencyjną, takich jak niebieska gospodarka, energia ze źródeł odnawialnych, biotechnologia, badania naukowe i przestrzeń kosmiczna. Strategia przyczyni się również do poprawy łączności dzięki silniejszym sieciom powietrznym i morskim.

RAFFAELE FITTO,
wiceprzewodniczący
wykonawczy do spraw
spójności i reform:

Regiony najbardziej oddalone mogą znajdować się daleko od Europy kontynentalnej, ale są one centralnym elementem europejskiego projektu. Pakiet ma na celu przewyższenie wyzwań związanych z odległością, ale przede wszystkim wykorzystanie możliwości stwarzanych przez geografę. Nasza strategia opiera się na czterech jasnych celach i jest poparta konkretnymi środkami służącymi ich realizacji. W tym miejscu pojawia się pierwszy w historii pakiet regulacyjny: dostosowujący w razie potrzeby przepisy UE do specyfiki tych terytoriów. Przekształcając ich potencjał strategiczny w możliwości, wzrost i lepsze warunki życia, wzmacniamy nie tylko regiony najbardziej oddalone i ich 5 mln mieszkańców, ale także całą Europę.

- Poprawa odporności i gotowości: poprawa przystosowania się do zmiany klimatu i sprostanie wyzwaniom środowiskowym, przy jednoczesnej lepszej ochronie różnorodności biologicznej. Strategia wzmocni reagowanie na klęski żywiołowe, będzie wspierać autonomię energetyczną, chronić infrastrukturę krytyczną, taką jak porty i kable podmorskie, oraz zwiększy bezpieczeństwo żywnościowe i samowystarczalność dzięki rolnictwu i rybołówstwu.
- Promowanie sprawiedliwości społecznej i wspieranie ludzi: wspieranie zatrudnienia, dostępu do edukacji i włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa, poprawa dostępu do przystępnych cenowo mieszkań, czystej wody i opieki zdrowotnej, przy jednoczesnym wspieraniu prawa ludzi do pozostania w miejscu, które nazywają domem – zwłaszcza dla ludzi młodych.

Oprócz ukierunkowanych środków zawartych w pakiecie regulacyjnym kontynuowane będą prace nad tym, by wsparcie UE było bardziej spójne oraz lepiej dostosowane do potrzeb regionów najbardziej oddalonych. Na przykład wniosek Komisji dotyczący przeglądu unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji zawiera kilka ważnych przepisów dla tych regionów, z uwzględnieniem ich ograniczeń geograficznych oraz potrzeby zachowania ciągłości terytorialnej, łączności i dostępu do podstawowych usług.

Proponowana przez Komisję ustawa o zamówieniach publicznych umożliwi również dostosowanie niektórych przepisów dotyczących zamówień publicznych do specyfiki regionów najbardziej oddalonych. Podobnie oczekuje się, że przyszły europejski akt w sprawie produktów

umożliwi ukierunkowane dostosowania wymogów dotyczących produktów, jeżeli są one konieczne, proporcjonalne i uzasadnione warunkami lokalnymi, zgodnie z prawem pierwotnym UE. Dalsze prace nad prawodawstwem sektorowym UE mającym znaczenie dla regionów najbardziej oddalonych stworzą dodatkowe możliwości identyfikowania, oceny i, w razie potrzeby, rozwiązywania problemów mających wpływ na te regiony.

Stala współpraca strategiczna z regionami najbardziej oddalonymi

Strategia ma na celu wspieranie solidnego partnerstwa między regionami najbardziej oddalonymi, ich państwami członkowskimi i Komisją, w tym poprzez coroczny ustrukturyzowany dialog i specjalny portal. Ponadto nowy projekt młodzieżowy będzie nadal wzmacniał pozycję lokalnej młodzieży jako aktywnych podmiotów wprowadzających zmiany.

Strategia ma również na celu wzmocnienie zdolności administracyjnych i technicznych regionów najbardziej oddalonych, tak aby mogły one w pełni korzystać z polityk, funduszy i programów UE. Zmienione narzędzie doradcze będzie nadal zapewniać lokalnym podmiotom dostosowane do ich potrzeb usługi i wsparcie w zakresie programów UE, instrumentów finansowania i innych narzędzi.

Źródło: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_1827

IRLANDZKA PREZYDENCJA W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ

Program irlandzkiej prezydencji wyznacza priorytety i główne kierunki irlandzkiej prezydencji w Radzie UE.

SPRAWY OGÓLNE

Irlandzka prezydencja będzie intensywnie pracować, aby przywódcy UE mogli podjąć niezbędne decyzje w sprawie Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028-2034.

Realizacja celów określonych w Planie Działań „Jedna Europa, Jeden Rynek”, uzgodnionym w kwietniu 2026 r., będzie priorytetem we wszystkich obszarach prac prezydencji. Rada do Spraw Ogólnych skupi się na zapewnieniu szybkich postępów w realizacji programu uproszczenia.

Prezydencja irlandzka ambitnie podchodzi również do programu rozszerzenia UE, kluczowego narzędzia zapewniającego bezpieczeństwo i dobrobyt Europy. Celem jest przygotowanie gruntu pod przyjęcie do UE pierwszych nowych państw członkowskich od 2013 r.

Ponadto prezydencja irlandzka będzie reagować na specyficzne uwarunkowania lokalne oraz wspierać zrównoważony rozwój zróżnicowanych i odpornych gospodarek regionalnych poprzez politykę spójności, dbając o to, aby żaden region nie został pominięty i aby potrzeby regionów stojących przed szczególnymi wyzwaniami były brane pod uwagę.

SPRAWY ZAGRANICZNE

Prezydencja irlandzka będzie dążyć do dalszego wsparcia Unii dla Ukrainy w obliczu rosyjskiej agresji, poprzez wywieranie presji na Rosję i zapewnienie Ukrainie dostępu do niezbędnego wsparcia i finansowania.

Prezydencja będzie też wspierać działania UE na rzecz pokoju i bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie, w tym m.in. poprzez wspieranie działań w odpowiedzi na ogromne potrzeby humanitarne w Strefie Gazy oraz pogarszającą się sytuację na Zachodnim Brzegu. Priorytetem będzie wspieranie wysiłków UE na rzecz pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w Zatoce Perskiej, Libanie, a także wsparcie transformacji w Syrii.

W celu wspierania bardziej odpornej i bezpiecznej Europy, irlandzka prezydencja zapewni spójne i skoordynowane podejście do unijnej agendy w zakresie obrony i bezpieczeństwa, popierając koncentrację UE na rozwoju krytycznych zdolności obronnych. Priorytetem będzie postęp prac nad nową Europejską Strategią Bezpieczeństwa. Promowany będzie rozwój Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE, aby zapewnić zdolność reagowania na bieżące kryzysy. Ponadto w centrum uwagi znajdą się działania na rzecz wzmocnienia cyberbezpieczeństwa, budowania odporności na zagrożenia hybrydowe i współpracy w celu sprostania wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa morskiego.

Wspierając wzajemnie korzystne i pozytywne partnerstwa globalne, prezydencja będzie dążyć do zacieśnienia relacji UE z Wielką Brytanią, Stanami Zjednoczonymi i Kanadą oraz priorytetowo traktować współpracę z partnerami w Afryce, Ameryce Łacińskiej oraz regionie Azji i Pacyfiku.

Irlandzka prezydencja zadba również o to, aby UE utrzymała rolę największego na świecie podmiotu w dziedzinie rozwoju i pomocy humanitarnej. Stworzona zostanie platforma do strategicznej dyskusji na temat przyszłości współpracy rozwojowej, pomocy humanitarnej i trwałego wyzwania, jakim jest ubóstwo.

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE

Europa stoi w obliczu zmieniającego się krajobrazu geopolitycznego i bezpieczeństwa, a irlandzka prezydencja będzie priorytetowo traktować działania wspierające państwa członkowskie w zabezpieczaniu granic, zwalczaniu przestępczości zorganizowanej oraz reagowaniu na nowe zagrożenia.

Prezydencja będzie również kontynuować prace nad działaniami Rady na rzecz utrzymania i wzmocnienia poszanowania wartości UE, praw podstawowych i praworządności. Prace te będą obejmować koncentrację na przemocy domowej, seksualnej i ze względu na płeć, na ochronie mniejszości przed dyskryminacją oraz na ochronie i promowaniu praw dziecka, w tym poprzez jego udział w podejmowaniu decyzji mających wpływ na jego życie.

<https://irish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/programme-of-the-irish-presidency/>

UNIA EUROPEJSKA LOKALNIE

Posiedzenie Komisji CIVEX

W dniach 9-10 września w Eijsden (Holandia) odbyło się 10. posiedzenie Komisji CIVEX Europejskiego Komitetu Regionów, połączone z konferencją na temat odporności demokratycznej.

Członkowie Komisji przyjęli trzy zestawy zaleceń – w sprawie wsparcia dla ukraińskich uchodźców, w sprawie wdrażania paktu na rzecz regionu Morza Śródziemnego oraz w sprawie zwalczania terroryzmu. Przeprowadzili również dyskusję na temat kluczowego aspektu programu Komisji Europejskiej dotyczącego „lepszego stanowienia prawa” i „uproszczenia”.

Konferencja „Celebrating 80 Years of Freedom: Demokratyczna odporność na przyszłe wyzwania”

Podczas pierwszej z dwóch sesji ośrodki analityczne powiązane z europejskimi grupami politycznymi przedstawiły niektóre ze swoich głównych obaw i propozycji dotyczących wzmocnienia demokracji na szczeblu lokalnym i regionalnym poprzez budowanie zaufania do instytucji politycznych i udziału w życiu politycznym.

Druga sesja była międzypokoleniową rozmową między członkami KR-u a uczniami ze szkół w prowincji Limburgia, poświęconą dezinformacji, demokracji, wojnie w Ukrainie i rozszerzeniu UE.

„Od tymczasowej ochrony do zrównoważonych rozwiązań dla przesiedlonych Ukraińców w UE – rola miast i regionów”

Celem opinii jest zapewnienie systematycznego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych, które są odpowiedzialne za znaczną część prac związanych z przyjmowaniem i wspieraniem Ukraińców, w opracowywanie i wdrażanie transformacji wykraczającej poza czasową ochronę. Inwestycja czasu i pieniędzy we wspieranie ich integracji – w tym na rynku pracy – może przynieść korzyści społecznościom, w których obecnie żyją, ale także odbudowie Ukrainy w przyszłości.

„ProtectEU: Program zapobiegania terroryzmowi i zwalczania go”

Członkowie Komisji CIVEX zatwierdzili opinię w sprawie programu UE na rzecz zapobiegania terroryzmowi i zwalczania go, w której skupili się w szczególności na bezpieczeństwie przestrzeni publicznej i infrastruktury publicznej oraz na roli władz lokalnych i regionalnych w obszarach kluczowych dla zapobiegania radykalizacji postaw, takich jak edukacja, polityka społeczna, kultura, młodzież i włączenie społeczne.

European Committee of the Regions @EU_CoR · 9 wrz

Live from Eijsden: #CIVEX members are voting on opinions on the Mediterranean Pact, counter-terrorism, protection for Ukrainian refugees, and better EU regulation.

Follow the meeting live: cor.europa.eu/en/plenaries-e...

@MagaliAltounian @OGblewicz @bianchimatteo79 @a_grotheer

„Pakt na rzecz regionu Morza Śródziemnego: Jedno morze, jeden pakt, jedna przyszłość

W związku z tym, że w listopadzie przypada pierwsza rocznica podpisania paktu na rzecz regionu Morza Śródziemnego, Komisja CIVEX przyjęła opinię, w której wzywa Komisję Europejską do wzmocnienia mechanizmów planowania, tak aby władze lokalne i regionalne mogły przyczynić się do określenia, wdrożenia i monitorowania planu działania w ramach paktu.

Pakt opiera się na trzech filarach – „pokoju”, „dobrobycie” i „stabilności”, a jego plan działania obejmuje obecnie 21 punktów, przy czym liczba ta wzrośnie do 28, powiększając się o inicjatywy związane na przykład z nauką, sportem, handlem i transportem.

„Prostszy, jaśniejszy i lepiej egzekwowany zbiór przepisów UE”

Ostatnim punktem porządku obrad Komisji CIVEX była wstępna debata nad komunikatem opublikowanym przez Komisję Europejską w dniu 28 kwietnia w sprawie „prostszego, jaśniejszego i lepiej egzekwowanego zbioru przepisów UE”. Podczas dyskusji wyrażono obawy dotyczące wpływu wniosku na oceny skutków, centralizacji, ewentualnego niewłaściwego wykorzystania „pilności” jako uzasadnienia deregulacji oraz wykorzystania sztucznej inteligencji w zapewnianiu zgodności i monitorowaniu.

Źródło: <https://www.cor.europa.eu/pl/aktualnosci/czas-na-zrownowazone-rozwiazania-dla-ukrainskich-uchodzcow>

Z BIURA W BRUKSELI

UnLiON Open Talk „Let’s Talk About Dual Use!”

8 września w biurze NCBR w Brukseli odbyła się **UnLiON Open Talk „Let’s Talk About Dual Use!”** – konferencja poświęcona rozwiązaniom podwójnego zastosowania oraz temu, jak skuteczniej łączyć potencjał europejskiej nauki, biznesu i innowacji z potrzebami bezpieczeństwa i obronności.

Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli instytucji europejskich, świata nauki, organizacji wspierających innowacje oraz ekosystem obronny.

Wśród tematów znalazły się m.in.:

- europejska perspektywa na innowacje obronne i technologie *dual use*,
- rola współpracy między nauką, biznesem i sektorem publicznym,
- dobre praktyki w obszarze odporności społecznej i zarządzania kryzysowego,
- rozwój innowacji obronnych poza dużymi przedsiębiorstwami (*Defence Innovation beyond Primes*).

W związku z tym, że współpraca europejska ma kluczowe znaczenie dla rozwoju innowacji, które wzmacniają bezpieczeństwo i odporność Europy, spotkanie było również okazją do wymiany doświadczeń i rozmowy o tym, jak budować silniejszy europejski ekosystem innowacji obronnych oraz lepiej wykorzystywać potencjał technologii podwójnego zastosowania.

UnLiON OPEN TALK 8 September 2026

Venue: NCBR Meeting room, rue Belliard 40, 1040 Brussels

LET’S TALK ABOUT DUAL USE!

Organizatorami wydarzenia był UnLiON – Universities Informal Liaison Offices Network, jedna z największych sieci europejskich biur łącznikowych reprezentujących uczelnie i organizacje badawcze w Brukseli, Biuro NCBR w Brukseli, Bavarian Research Alliance (BayFOR) GmbH, Vrije Universiteit Amsterdam (VU Amsterdam), Navigate, Pomorskie Regional EU Office. A dzięki współpracy NCBR z Biurem Regionalnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego do udziału i wygłoszenia prezentacji podczas tego wydarzenia zaproszony został przedstawiciel Warmii i Mazur, którym był Witold Kielich – Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Geodezji, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Wydarzenie otworzyli Karin Lukas-Eder reprezentująca BayFOR oraz Dyrektor Biura NCBR w Brukseli, Waldemar Dubaniowski, a wśród prelegentów oprócz Witolda Kielicha z Urzędu Marszałkowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego byli: Doris Schocker (DG RTD), Heinrich Klopp (DG DEFIS), prof. Kees Boersma i Marie-Anne van Reijen, Moritz Haller.

Wizyta studyjna Radnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego

W dniach 16-18 września dyrektor Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli zorganizowała bogaty program wizyty studyjnej Radnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W skład delegacji weszli:

- Bogdan Bartnicki – Przewodniczący Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Członek Komisji Strategii Rozwoju, Członek Komisji Budżetu i Finansów;
- Marek Chyl – Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Członek Komisji Budżetu i Finansów, Członek Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Rafał Wilczek – Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Przewodniczący Komisji Strategii Rozwoju, Członek Komisji Ochrony Zdrowia, Polityki Społecznej, Rodziny i Sportu, Członek Komisji Samorządu Terytorialnego i Bezpieczeństwa Publicznego;
- Elżbieta Ruda – Przewodnicząca Komisji Współpracy Międzynarodowej, Wiceprzewodnicząca Komisji Kultury i Edukacji, Członek Komisji Strategii Rozwoju, Członek Komisji Ochrony Zdrowia, Polityki Społecznej, Rodziny i Sportu, Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Członek Komisji Rewizyjnej;
- Patryk Kozłowski – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, Członek Komisji Współpracy Międzynarodowej, Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji;
- Robert Turlej – Członek Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Członek Komisji Strategii Rozwoju, Członek Komisji Współpracy Międzynarodowej, Członek Komisji Samorządu Terytorialnego i Bezpieczeństwa Publicznego, Członek Komisji ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych;
- Paweł Warot – Członek Komisji Współpracy Międzynarodowej, Członek Komisji Budżetu i Finansów, Członek Komisji Kultury i Edukacji;

- Bogusław Wisowaty – Przewodniczący Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wiceprzewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Członek Komisji Współpracy Międzynarodowej, Członek Komisji Budżetu i Finansów.

Podczas serii spotkań goście dowiedzieli się o funkcjonowaniu i zadaniach Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli oraz Domu Polski Wschodniej, mieli okazję porozmawiać o najważniejszych kwestiach związanych z obecnością Polski w Europie i jej rolą w strukturach międzynarodowych. Wśród tematów znalazły się m.in. priorytety Polski w NATO, a także działania dyplomatyczne prowadzone w Belgii. Dużo uwagi poświęcone zostało również turystyce i promocji regionów – poznając działalność Polskiej Organizacji Turystycznej na terenie Belgii i Holandii oraz możliwości skutecznego promowania Polski i jej walorów turystycznych.

Nie zabrakło także tematów ważnych z punktu widzenia młodzieży, edukacji i rozwoju regionów – możliwości uczestnictwa w programie Erasmus+, przyszła perspektywa finansowa Unii Europejskiej i związane z nią możliwości dla samorządów i mieszkańców.

Ważnymi aspektami wizyty studyjnej było spotkanie z władzami Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Business Science Poland oraz kierownikami wydziałów Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE:

- Polityki Regionalnej i Spójności: zadania SP RP przy UE. Polityka spójności po 2027 r. – stan negocjacji w zakresie PPKR i rozporządzeń funduszy 2028-2034;
- Polityki Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich: Wspólna Polityka Rolna po 2027 r.

Bardzo ciekawym spotkaniem była rozmowa z przedstawicielką Konsulatu RP w Królestwie Belgii Konsul Dorotą Bochenek, która opowiedziała gościom o codziennej pracy konsuli.

Sprawy różne

Obecnie trwają prace nad:

- wizytą przedstawicieli instytucji otoczenia biznesu z Warmii i Mazur,
- wizytą delegacji z Obwodu Rówieńskiego.

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

Sprawy różne

27 sierpnia odbyło się posiedzenie Grupy Roboczej ds. Domu Polski Wschodniej, podczas którego uzgodniono założenia planu pracy DPW na rok 2027.

PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

Fulbright Junior Research Award

Stypendia badawcze w USA na lata 2027-2028 dla osób przygotowujących rozprawę doktorską na polskich uczelniach i instytutach naukowych. Program jest skierowany do osób reprezentujących dowolną dyscyplinę naukową lub artystyczną.

Fundator: Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta

Termin: 13.10.2026 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/fulbright-junior-research-award>

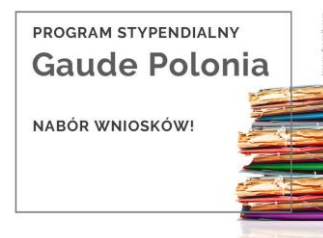
Gaude Polonia

Półroczne stypendia dla młodych artystów i twórców posiadających obywatelstwo Białorusi/Ukrainy lub innego państwa Europy Środkowo-Wschodniej i państw postsowieckich.

Fundator: Narodowe Centrum Kultury

Termin: 15.10.2026 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/gaude-polonia-stypendia>

Program RITA – Projekty partnerskie

Program Projektów partnerskich wspiera demokratyczne i systemowe przemiany w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej poprzez dzielenie się polskim doświadczeniem oraz udział w kształtowaniu nowych elit i liderów zdolnych do działania na rzecz demokracji, gospodarki rynkowej oraz społeczeństwa obywatelskiego.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Termin: 15.10.2026 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/program-rita-projekty-partnerskie>

Georgia Rotary Student Program

Stypendium na roczny pobyt w USA na jednym z uniwersytetów w stanie Georgia.

Fundator: Georgia Rotary Student Program

Termin: 31.10.2026 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/georgia-rotary-student-program>

Generacja V4 (Fundusze Wyszehradzkie)

Międzynarodowe projekty wymian młodzieży w wieku 12-30 lat, które w swoich działaniach muszą zawierać elementy integracji, nauki, współpracy i dobrego sąsiedztwa.

Fundator: Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

Termin: 15.11.2026 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/generacja-v4>

